

450-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ ВІЙСЬКА ЗАПОРОЗЬКОГО

Через 3 роки, року 2028-го, свідомо своєї історичної місії частина українського суспільства відзначатиме 450-річчя створення першої української національної держави – Війська Запорозького. Чи приєднається до цього відзначення держава, звана Україною, – невідомо. Ігнорування нею відзначення 2023 року 375-річчя відновлення Війська Запорозького соратниками Богдана Хмельницького дозволяє припустити можливість ігнорування нею також і 450-річчя, про яке йдеться.

Проте, нам своє робить. 375-річчя відновлення Війська Запорозького ми у Ніжині, не ждучи вказівок із Києва й ініціатив від місцевої влади, відзначили 2023 року під виглядом 375-річчя заснування Ніжинського полку Війська Запорозького, котре, як відомо, відбулося у червні 1648 р. відразу після славетної Корсунської битви.

Станом на 2023 р. у Ніжині для цього відзначення від 2018 р. дещо було зроблено:

- 1) встановлено меморіальні дошки 4-м ніжинським полковникам на Ніжинській стіні Героїв;
- 2) встановлено меморіальний камінь на честь заснування Ніжинського полку Війська Запорозького;
- 3) встановлено меморіальний камінь на честь Гетьманів Війська Запорозького Івана Мазепи, Пилипа Орлика і їхнього союзника Короля Карла XII;
- 4) встановлено меморіальний камінь на честь заснування Веркіївської сотні Ніжинського полку;
- 5) випущено брошуру з історії Веркіївської сотні (автори: Сергій Коваленко, Владислав Попович, Микола Шкурко);
- 6) зроблено проєкт скверу ім. Гетьмана Богдана Хмельницького у Ніжині.

Крім того, 2021 р. вийшла книга «Військо Запорозьке 1578 – 1599 років: перша республіка» (автор: Сергій Коваленко).

У Ніжинському державному університеті було проведено конференцію з нагоди 375-річчя заснування Ніжинського полку. Тобто, відзначили.

І стали думати про 450-річчя, теоретичну основу якого закладено згаданою книгою «Військо Запорозьке... перша республіка».

Поки думали, випустили брошури:

- «Батурина сотня Ніжинського полку: історичний нарис»,
- «Борзенська сотня Ніжинського полку: історичний нарис»,
- «Коропська сотня Ніжинського полку: історичний нарис»,
- «Кролевецька сотня Ніжинського полку: історичний нарис»,
- «Веркіївська сотня Ніжинського полку: історичний нарис» (друге, доповнене видання) і провели їх презентацію на місцях (автори: Сергій Коваленко, Микола Шкурко).

Проєкт поширення книжки «Чернігівський полк Війська Запорозького: історичний нарис» (автори: Сергій Коваленко, Микола Шкурко) у бібліотеках хоча б Чернігівської обл. і друкування її відповідним накладом обласна влада не підтримала і провести презентацію не запросила. Тож надрукували обмеженим накладом коштом Благодійного фонду «Ніжен».

У рамках участі у Координаційних радах з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській обласній державній адміністрації та при виконавчому комітеті Ніжинської міської ради презентували і поширили серед членів цих дорадчо-консультативних органів «Методичні рекомендації з поширення у Чернігівській

області досвіду національного державного будівництва часів Війська Запорозького задля утвердження української національної та громадянської ідентичності (проєкт, укладачі: Сергій Коваленко і Микола Шкурко). Те саме здійснили під час засідання Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Веркіївській сільській раді.

Одночасно, на честь 450-річчя заснування Війська Запорозького, яке неухильно наближається, боремося за повернення у державну власність козацького Ніжинського собору

Святого Миколая, незаконно відданого у приватну власність громаді Московського патріархату. Він має стати головним артефактом історико-культурного заповідника «Ніжин – полкове місто Війська Запорозького», організувати який ми пропонуємо. От і я створив і підготував до друку книгу «Ніжинський полк Війська Запорозького: літопис 1648 – 1672 рр.» і те саме роблю для книги «Військо Запорозьке 1599 – 1638 років: друга республіка». Сподіваюся, що до 450-річчя вони побачать світ.

В ілюстрації: Ніжинський собор Святого Миколая будови 1654 – 1658 рр. Шедевр і перша пам'ятка архітектурного стилю козацького бароко.

Сергій Коваленко, м. Ніжин

<https://www.facebook.com/share/p/18VtsarZPr/>

